

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București – 5 martie 2023
LIMBA LATINĂ
Clasa a X-a

I. Oferiți o variantă de traducere în limba română a următorului text: (40 p.)

Orgetorix, conducătorul helveților, plănuiește sistemul de alianțe menit să-i asigure supremația în Gallia

In eo itinere [Orgetorix] persuadet Castico, Catamantaloedis **filio**, Sequano, **cuius** pater regnum in Sequanis multos **annos** obtinuerat et a **senatu** populi Romani amicus appellatus erat¹, ut² regnum in civitate sua occuparet [...]; itemque Dumnorigi Haeduo, fratri Diviciaci, qui **eo** tempore principatum in civitate obtinebat ac maxime plebi acceptus erat³, ut idem conaretur⁴ persuadet **eique** filiam suam in matrimonium dat.

(C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, I, 3)

(1) *appellatus erat* = „fusesse numit (proclamat)”

(2) *ut* = să (+ verbul *occuparet*)

(3) *acceptus erat* = „fusesse acceptat/primit”

(4) *ut idem conaretur* = „să încerce același lucru”

Nume proprii celtice în text: *Orgetorix*, -igis; *Casticus*, -i; *Catamantaloës*, -oedis; *Dumnorigis*, -igis

Nume de neamuri/comunități celtice: *Sequani*, -orum = secvani; *Haedui*, -orum = hedui

II. 1. Analizați morfosintactic următoarele cuvinte îngroșate din textul de mai sus, precizând pentru fiecare dintre ele doar valoarea morfologică; cazul, numărul; funcția sintactică: (24 p.)

(de exemplu, *regnum*: subst. comun, Ac. sg., complement direct)

filio, *cuius*, *annos*, *(a) senatu*, *eo*, *ei*

2. Transcrieți din textul dat trei propoziții subordonate relative (atributive). (6 p.)

III. Traduceți textul de mai jos în limba latină: (20 p.)

Pentru gali, predarea nu înseamnă decât sclavie

Critognatus, născut (*ortus*) dintr-un neam foarte nobil (*summus locus*)¹ la arverni (*Arverni*, -orum – neam celtic), zise (*inquit*): „Nimic (*nil*) nu se va spune despre (*de*) părerea (*sententia*) acelor care numesc (*appello*) cu numele (*nomen*) predării (*deditio*) cea mai rușinoasă (*turpis*) sclavie (*servitus*) și nici (*neque*) nu-i vom considera (*habeo*) pe ei în² rândul (*locus*) cetățenilor (*civis*).”

(după *De bello Gallico*, VII, 77)

(1) *summus locus* – folosiți cazul adecvat, fără prepoziție.

(2) În versiunea latină nu se utilizează prepoziție.